

**OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA FINANCIJSKOG PLANA
HŽ PUTNIČKOG PRIJEVOZA ZA 2021. GODINU I PROJEKCIJA
PLANA ZA 2022. I 2023. GODINU**

UVOD

HŽ Putnički prijevoz d.o.o. (HŽPP) je trgovačko društvo u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske koje obavlja usluge željezničkoga putničkog prijevoza kao jedini pružatelj tih usluga u Republici Hrvatskoj.

Posebni propisi koji se odnose na poslovanje HŽPP-a su Uredba (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika, Uredba (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu, Zakon o željeznici, Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, Zakon o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu i podzakonski propisi doneseni na temelju navedenih propisa.

Djelatnost HŽPP-a jest pružanje usluge javnoga prijevoza putnika u unutarnjem i međunarodnom željezničkom prijevozu.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske povjerilo je HŽPP-u pružanje usluga javnoga željezničkog putničkog prijevoza kojima se jamči usluga prijevoza putnika za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine (Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj) osiguravajući transparentnost, uz poštivanje društvenih, okolišnih i regionalnih razvojnih čimbenika.

Hrvatski sabor donio je na sjednici 25. studenoga 2020. Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan HŽ Putničkog prijevoza za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu. Kriza uzrokovana epidemijom covida-19 izrazito je negativno utjecala na poslovanje stoga je HŽPP od 25. prosinca 2020. morao racionalizirati poslovanje i privremeno smanjiti obujam prijevoza, a izmjene u voznom redu obuhvatile su oko 10 % usluge.

Radi pomoći stanovnicima pogođenim potresom na području Sisačko-moslavačke županije i volonterima Hrvatskog Crvenog križa, članovima Stožera civilne zaštite i HGSS-a te predstavnicima ostalih službi koje sudjeluju u pružanju pomoći i sanaciji šteta, HŽ Putnički prijevoz d.o.o. prestao je naplaćivati željeznički prijevoz navedenim kategorijama stanovništva od 30. prosinca 2020. s planiranim trajanjem do 1. srpnja 2021. godine.

U nastavku slijedi obrazloženje izmjena i dopuna Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. s osvrtom na odstupanja u odnosu na usvojeni plan.

PRIHODI

Ukupni prihodi u Prijedlogu izmjena i dopuna Financijskog plana za 2021. godinu iznose 745.985.886 kuna te su za 21.197.561 kunu, odnosno 2,8 % manji u odnosu na usvojeni plan.

Najveće smanjenje u iznosu od 30.780.319 kuna bilježi se na stavci 661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga na temelju smanjenja vlastitih prihoda od prijevoza putnika. Na stavci 633 Pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima došlo je do povećanja za 15.975.998 kuna zbog povećanja prihoda na temelju ugovora o javnim uslugama.

Prihod po ugovoru o javnim uslugama povećan je zbog smanjenja vlastitog prihoda na temelju uvođenja besplatnoga željezničkog prijevoza za stanovnike Sisačko-moslavačke županije na svim relacijama unutar RH, a volonterima Hrvatskog Crvenog križa, članovima Stožera civilne zaštite i HGSS-a te predstavnicima ostalih službi koje sudjeluju u pružanju pomoći i sanaciji šteta na relacijama prema Sisačko-moslavačkoj županiji i iz nje, koje je na snazi do 1. srpnja 2021. godine. Naime, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izdalo je HŽ Putničkom prijevozu suglasnosti za besplatan prijevoz od 30. prosinca 2020. do 30. travnja 2021., a Zaključkom Vlade RH besplatan prijevoz produljuje se od 1. svibnja do 1. srpnja 2021. godine.

Nastavak mjere nenaplaćivanja željezničkog prijevoza do 1. srpnja 2021. omogućit će daljnju normalizaciju uvjeta života i rada stanovništva te pridonijeti aktivnostima na obnovi, revitalizaciji i oporavku gospodarstva potresom pogođenog područja Sisačko-moslavačke županije. Izostali prihod od 30. prosinca 2020. do 1. srpnja 2021. procjenjuje se na oko 11,2 milijuna kuna.

Nadalje, na smanjenje vlastitih prihoda od prijevoza utječe smanjenje broja prevezenih putnika uslijed epidemije (nastava na daljinu učenika i studenata, rad od kuće). Uz to, manje je povremenih i turističkih putovanja te putovanja iz/prema inozemstvu, a sukladno odluci Stožera civilne zaštite RH prema kojoj prijevozna sredstva u javnom prijevozu smiju biti popunjena do najviše 40 % zbog čega se željeznički putnički prijevoz na određenim relacijama obavlja dvostrukim garniturama, a u sastave vlakova uvrštavaju se dodatni vagoni. Uz to, remont pruge na dionici državna granica – Savski Marof – Zagreb GK, Zaprešić – Zabok, Dugo Selo – Novska i državna granica – Botovo – Dugo Selo tijekom kojih se uvodi zamjenski autobusni prijevoz narušavaju kvalitetu usluge i dovode do dodatnog pada broja putnika.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 680.000 kuna te su manji za 4.320.000 kuna u odnosu na usvojeni plan jer nema tržišne potražnje za kupnju neaktivnih željezničkih vozila.

RASHODI

Ukupni rashodi u Prijedlogu izmjena i dopuna Financijskog plana za 2021. godinu iznose 913.353.906 kuna te su za 20.648.250 kuna, odnosno 2,2 % manji u odnosu na usvojeni plan. Naime, zbog krize HŽPP je od 25. prosinca 2020. morao racionalizirati poslovanje i privremeno smanjiti obujam prijevoza, a izmjene u voznom redu obuhvatile su oko 10 % usluge.

Planirani rashodi za zaposlene manji su za 2.090.473 kune u odnosu na usvojeni plan, pri čemu je promijenjena struktura planiranih rashoda.

Materijalni rashodi smanjeni su za 26.909.088 kuna, odnosno 6,4 % u odnosu na usvojeni plan osobito zbog smanjenja troškova energije te usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Financijski rashodi iznose 21.150.000 kuna te su za 520.878 kuna veći u odnosu na usvojeni plan temeljem novog zaduživanja za nabavu 7 dizel-električnih motornih vlakova.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 246.766.689 kuna te su veći za 7.930.433 kune u odnosu na usvojeni plan zbog povećanja ulaganja u prijevozna sredstva, a čine ih:

- rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 201.351.689 kuna koji se odnose na prijevozna sredstva u iznosu od 190.101.689 kuna i nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 11.250.000 kuna
- rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu od 45.415.000 kuna, a odnose na ulaganja u prijevozna sredstva i građevinske objekte.

RAČUN FINANCIRANJA

Prijedlog izmjena i dopuna Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. rezultira manjkom prihoda u odnosu na rashode u iznosu od 167.368.020 kuna.

Tijekom prethodnih godina zbog nedostatka vlastitih sredstava bilo je nužno angažiranje kreditnih sredstava. Kontinuirano kreditno zaduživanje rezultiralo je sve većim udjelom otplate glavnice u ukupnim zaduženjima HŽPP-a.

Planirani primici od financijske imovine i zaduživanja za 2021. godinu iznose 192.749.689 kuna i manji su za 3.979.918 kuna u odnosu na usvojeni plan, a odnose se na planirana zaduženja kod inozemnih kreditnih institucija vezana uz nabavu novih motornih vlakova.

Planirani izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora za 2021. godinu iznose 51.600.000 kuna te su nepromijenjeni u odnosu na usvojeni plan.